

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 463/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Z. F., B., zastúpeného advokátkou kanceláriou Č. s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Mag. J. Č., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo 17. septembra 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 292/2012 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a jej vyrozmiením z 9. mája 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Z. F. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júla 2013 doručená sťažnosť Z. F., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) zo 17. septembra 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 292/2012

a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) a jej vyrozmnením z 9. mája 2013.

Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania o určenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu uznania dlhu a zmluvy o pôžičke vedeného Okresným súdom Bratislava II, ktorý rozhodol rozsudkom sp. zn. 10 C 271/2009 z 26. januára 2012 o podanej žalobe tak, že návrh v celom rozsahu zamietol. Proti uvedenému rozsudku Okresného súdu Bratislava II podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 Co 292/2012 zo 17. septembra 2012 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) tak, že odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil.

Sťažovateľka ďalej vo svojej sťažnosti uviedla, že 16. novembra 2012 podala generálnej prokuratúre podnet na podanie mimoriadneho dovolania. Krajská prokuratúra v Bratislave svojím upovedomením č. k. Kc 419/12-7 z 21. januára 2013 informovala právneho zástupcu sťažovateľky o výsledku šetrenia a spôsobe vybavenia podnetu, ktorým bol jej podnet na podanie mimoriadneho dovolania odložený. Sťažovateľka nespokojná s vybavením podnetu Krajskou prokuratúrou v Bratislave podala 3. apríla 2013 „opakovaný podnet na podanie mimoriadneho dovolania“ adresovaný generálnej prokuratúre, na ktorý generálna prokuratúra reagovala vyrozmnením č. k. VI/2 Pz 291/13-7 z 9. mája 2013, ktorým opakovaný podnet odložila.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľka vyjadrila názor, že vo veci konajúce súdy, ako aj generálna prokuratúra pochybila z dôvodov uvádzaných v sťažnosti, pričom podľa názoru sťažovateľky zároveň došlo aj porušeniu jej označeného základného práva.

Sťažovateľka na základe uvedeného v závere svojej sťažnosti navrhla, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd takto rozhodol:

„1. Porušovateľ, Krajský súd v Bratislave, rozsudkom č. k. 6 Co 292/2012-254 zo dňa 17. 09. 2012 porušil základné právo Z. F. na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na majetok bolo

postupom Okresného súdu Bratislava II. v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 271/2009, ako aj Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 292/2012, ako aj postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo vyrozumení zo dňa 09. 05. 2013, porušené.

2. Ústavný súd zrušuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 292/2012-254 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky sú povinní uhradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia, a to do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pripomína, že je viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

1. Sťažovateľka je v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátom a v konečnom návrhu svojej sťažnosti (v petite) žiada vysloviť porušenie aj „*práva na majetok*“ bez toho, aby označila príslušný článok ústavy, respektíve medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná. Ústavný súd na základe takto formulovaného petitu sťažnosti a obsahu samotnej sťažnosti, v ktorej absentuje akákoľvek argumentácia vo vzťahu k namietanému porušeniu „*práva na majetok*“, konštatuje, že v tejto časti je petit sťažnosti nevykonateľný a nedostatočne určitý. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka je v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátom, ktorý ako kvalifikovaný právny zástupca by mal byť spôsobilý skoncipovať podanie, ktoré by malo byť objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady, je vylúčené, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je advokát povinný vykonávať odborne. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Ústavný súd z uvedeného dôvodu a so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky konštatuje, že sťažnosť v tejto časti nespĺňa náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu ústavný súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia

alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03).

Ústavný súd v súčinnosti s Okresným súdom Bratislava II zistil, že napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 1. októbra 2012. Sťažnosť sťažovateľky bola ústavnému súdu doručená 10. júla 2013, teda zjavne po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty. Z uvedeného dôvodu ústavný súd predmetnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú.

Ústavný súd navyše poznamenáva, že z odôvodnenia predbežne prerokúvanej sťažnosti nepriamo vyplýva, že podľa názoru sťažovateľky je potrebné počítať lehotu podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde od doručenia oznámenia generálnej prokuratúry o spôsobe vybavenia jej podnetu na podanie mimoriadneho dovolania. Sťažovateľka tak považovala sťažnosť za podanú včas.

Ústavný súd sa nestotožňuje s takouto konštrukciou, pretože deň doručenia oznámenia generálnej prokuratúry o odložení jej podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nie je dňom, keď sa sťažovateľka mohla o zásahu do jej označeného práva dozvedieť. Svedčí o tom i fakt uskutočnenia podnetu na podanie mimoriadneho dovolania prostredníctvom sťažovateľkinho právneho zástupcu (16. novembra 2012), ktorý dokazuje, že o zásahu do jej práv už v tom čase musela vedieť. Deň možnosti vedomosti o zásahu do práv zaručených sťažovateľke čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno a priori zamieňať s dňom, keď sťažovateľke bolo oznámené ktorýmkoľvek štátnym orgánom konštatovanie súvisiace s namietaným porušením jej práv.

Navyše ústavný súd dodáva, že podľa jeho stabilizovanej judikatúry na vyhoviecie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor Slovenskej republiky nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora Slovenskej republiky rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05, I. ÚS 43/07, III. ÚS 342/2010).

Mimoriadne dovolanie tak nemožno považovať za účinne poskytnutý prostriedok nápravy práv zaručených sťažovateľke čl. 127 ods. 1 ústavy, preto zachovanie dvojmesačnej lehoty na podanie predmetnej sťažnosti z dôvodu realizácie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania neprichádza do úvahy.

3. Pokiaľ ide o samotný postup generálnej prokuratúry a jej vyrozumienie č. k. VI/2 Pz 291/13-7 z 9. mája 2013 v uvedenej veci, ústavný súd podotýka, že právu dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu alebo opakovaného podnetu (§ 31 a násl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov), zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť, avšak súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je aj právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu (podaniu) aj vyhovel v súlade s jej predstavami (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06).

Podľa stabilnej rozhodovacej praxe ústavného súdu má sťažovateľka právo len na to, aby jej oznámenie, opravné prostriedky, resp. podnety boli vybavené kompetentným orgánom v kontexte jeho zákonného zmocnenia a v rozsahu jeho kompetencií. Zákonnou povinnosťou generálnej prokuratúry bolo teda na podnet sťažovateľky primeraným spôsobom reagovať. Túto povinnosť generálna prokuratúra splnila tým, že svojím vyrozumiením č. k. VI/2Pz 291/13-7 z 9. mája 2013 zaujala stanovisko k námietkam

sťažovateľky. Skutočnosť, že generálna prokuratúra nepostupovala v súlade s predstavami sťažovateľky, nemôže bez ďalšieho viesť k záveru, že sťažovateľke bolo upreté právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje zjavnú neopodstatnenosť medzi porušením základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a napadnutým postupom generálnej prokuratúry, v dôsledku čoho bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2013